

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

กรณีศึกษา : ผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

Factors affecting efficiency in accounting preparation of bookkeepers in business groups. SMEs in Bangkok

ศศิณา สมเดช¹, วีรวัฒน์ พุ่มพยอม²

¹คณะบริหารธุรกิจ, สาขาการบัญชี, มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, E-mail : sasina987@gmail.com

²คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, E-mail : veerawat.phu@kbu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการปฏิบัติงานด้านความรู้ทางด้านบัญชีของผู้ทำบัญชี การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ความเข้าใจในขั้นตอนจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ทำบัญชีขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้ทำบัญชีปัจจัยในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและได้นำข้อมูลไปทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งสถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลและได้นำข้อมูลไปทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถ้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้นใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions Analysis)

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 25-35 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีระยะเวลาในการทำงานเป็นผู้ทำบัญชี 5-10 ปี ส่วนใหญ่ทำงานที่เป็นบริษัทมีพนักงานจำนวน 21-50 คน เป็นบริษัทที่มีลักษณะของการประกอบธุรกิจซื้อขายไปข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการปฏิบัติงานพบว่า ปัจจัยการปฏิบัติงานของบริษัทขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยพบว่ามากที่สุด คือด้านความเข้าใจในขั้นตอนจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี รองลงมาคือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านความรู้ทางด้านบัญชีของผู้ทำบัญชี และด้านฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามลำดับ ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน พบว่า มากที่สุดคือด้านสามารถตรวจสอบได้ด้านบัญชี รองลงมาคือด้านความทันต่อเวลาด้านบัญชี และด้านความถูกต้องในการ

รายงานผลด้านบัญชีตามลำดับผลการทำสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยการปฏิบัติงานด้านความรู้ทางด้านบัญชีของผู้ทำบัญชี ความเข้าใจในขั้นตอนจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระดับสำคัญ 0.05

คำหลัก: ปัจจัย, ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี

ABSTRACT:

Research on Factors Affecting Accounting Efficiency of Business Group Accountants SMEs in Bangkok The objectives of this study were to study the level of operational factors in accounting knowledge of bookkeepers, Accounting Training Understanding of the accounting process of the bookkeeper and information technology related to the accounting profession, factors affecting efficiency in accounting preparation of bookkeepers in SMEs in Bangkok Small and Medium Accountants (SMEs) in Bangkok The population used in this research was Factor bookkeepers in the SMEs business group in Bangkok, 400 people The simple random sampling method is a quantitative research. (Quantitative Research) using a questionnaire. (Questionnaire) is a tool for collecting data and has taken the data to be processed by using a packaged program. which statistics used to collect The data were processed using a packaged program. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage. Mean and standard deviation and hypothesis testing were performed using Multiple Regressions Analysis.

The results showed that most of the respondents were 25-35 years old, had a bachelor's degree, and had worked as an accountant for 5-10 years. Most of them worked in companies with 21-50 employees. with the nature of trading business, information about operational factors found that Factors of operation of small and medium-sized companies (SMEs) in Bangkok Overall, it was at a high level. When considering each side in order of mean, found that it was the most. Overall, it was at a high level. When considering each side in order of mean, found that it was the most. Is the understanding of the accounting process of the bookkeeper. Followed by information technology related to the profession, followed by accounting knowledge of bookkeepers. and training on accounting, respectively information about operational efficiency It was found that the most was the aspect that could be audited in the accounting aspect. followed by accounting timeliness and the correctness in reporting the accounting results according to the results of the hypothesis examination, it was found that The operational factors of accounting knowledge of bookkeepers Understanding of the accounting process of bookkeepers and information

technology related to the profession Affecting the operational efficiency of bookkeepers in the SMEs business group in Bangkok. at the key level 0.05

Keywords: factors, efficiency in accounting

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาชีพนักบัญชี เป็นอาชีพที่ให้บริการทางการบัญชีแก่สถานประกอบการธุรกิจ บุคคลสถาบันเอกชนหรือหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการควบคุมดูแลการทำบัญชี การตรวจสอบบัญชีแนะนำการวางแผนการจัดระบบการจัดทำบัญชีและงบประมาณ รับรองความถูกต้องและความครบถ้วนของงบการเงินเพื่อแสดงต่อผู้บริการ ผู้ถือหุ้น และหน่วยงานทางกฎหมายและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดทำงบประมาณการรายได้ งบประมาณการรายจ่าย ผลการดำเนินงานและงบประมาณอื่น ๆ ดำเนินการเกี่ยวกับการคืนภาษีและให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาด้านการจัดเก็บภาษี ตรวจสอบเงินได้พึงประเมินเพื่อยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมิน หรือจัดส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ประเมินภาษีเพื่อยื่นต่อเจ้าหน้าที่สรรพากร รวมถึงตรวจสอบหลักฐานทางการเงินต่าง ๆ (กรมการจัดหางานกระทรวงแรงงาน, 2550)

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี (Efficiency of accounting practice) เป็นความสามารถในการปฏิบัติให้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า (ไศรยาบุตร อินทร์ และคณะ, 2557) ซึ่งการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วย การทำงานต้องเชื่อถือได้งานสำเร็จทันเวลาและผลงานได้มาตรฐาน ดังนั้นการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายในองค์กรโดยเฉพาะ ผู้บริหารจะต้องมีการควบคุมดูแล เพื่อให้การปฏิบัติทางการบัญชีมีประสิทธิภาพทันต่อเวลา มีความถูกต้องในการรายงานผล และสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ข้อมูลการบัญชีที่ดีจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานได้ ซึ่งประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีจะมีได้นั้น ควรเริ่มจากนักวิชาชีพบัญชีจะต้องมีความรู้ทางด้านบัญชีของผู้ทำบัญชี ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี โดยสามารถทำความเข้าใจในขั้นตอนจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีได้ เพื่อสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธนธัส ทัทมงคล, 2560)

สำหรับผู้ประกอบการ SMEs ที่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบนิติบุคคลนั้น เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 โดยเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีต้องมีการจัดทำงบการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ ซึ่งงบการเงินต้องส่งเสริมการนำเสนอข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้สูงขึ้นส่งเสริมให้เกิดความสม่ำเสมอและเปรียบเทียบกันได้ สามารถทำให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความมั่นใจ นำไปสู่การเติบโตของธุรกิจและระบบเศรษฐกิจโดยรวม แต่ด้วยข้อจำกัดของ SMEs ที่ยังมี

ปัญหาหลายประการ โดยเฉพาะปัญหาด้านการเงินที่สำคัญ คืองบการเงินไม่น่าเชื่อถือ ขาดระบบบัญชีที่ดี และไม่เก็บเอกสารการค้ำ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2551) จึงส่งผลให้ความน่าเชื่อถือของงบการเงินของธุรกิจ SMEs มีแนวโน้มที่จะลดลง

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร เพราะผลการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีมีความสำคัญขององค์กรเป็นอย่างมาก เนื่องจากการบัญชีเป็นแหล่งรวมข้อมูลทางการเงินของธุรกิจซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานรวมถึงแสดงฐานะทางการเงินของธุรกิจ ทำให้เจ้าของกิจการหรือผู้บริหารสามารถควบคุม กำกับดูแล และวางแผนทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรซึ่งสามารถนำไปกำหนดเป็นกลยุทธ์และพัฒนาการทำงานให้พนักงานบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรต่อไปได้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการปฏิบัติงานด้านความรู้ทางด้านบัญชีของผู้ทำบัญชี การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ความเข้าใจในขั้นตอนจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

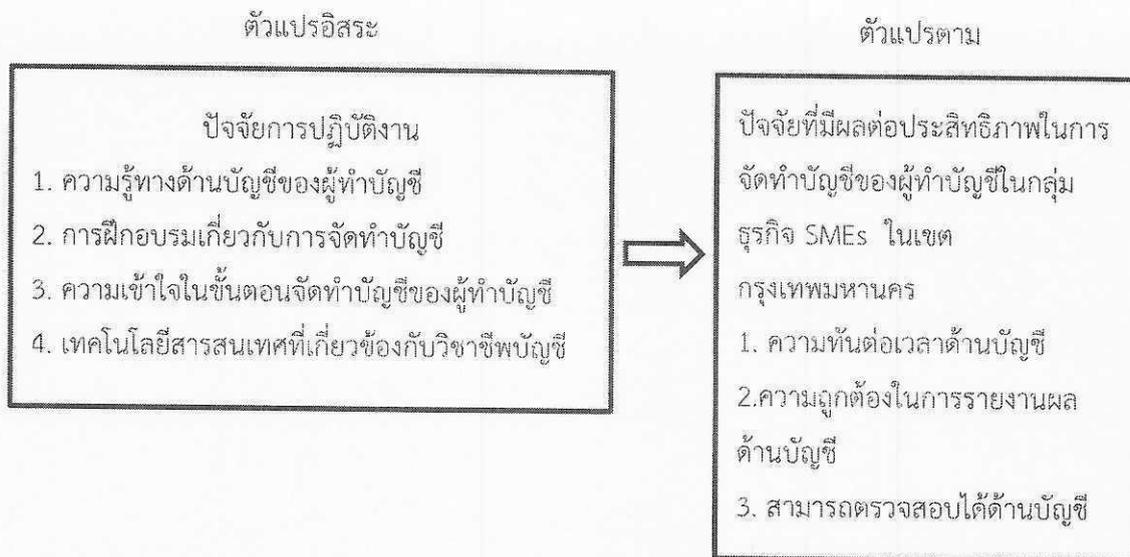
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรทราบและเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในระดับผู้จัดการเพื่อให้ฝ่ายบริหารงานบุคคลขององค์กรสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาบุคลากรให้มีความเหมาะสมเกี่ยวกับตำแหน่งงานผู้จัดการฝ่ายบัญชี
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ผู้ทำบัญชีและผู้บริหารในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยให้ความสำคัญของการทำบัญชีที่ถูกต้องตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิด

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำตัวแปรซึ่ง ผู้วิจัยนำมาศึกษาตัวแปรอิสระในครั้งนี้ 4 ด้านเป็นการศึกษาปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน และผลการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผลงานของฐิติรัตน์ มีมาก (2559) ปณัชชา ไชยวงศ์ (2560) ชลธิชา หอมสุวรรณ (2557) และแนวคิดของน้ำฝน ตุ่มนิลกาล (2555) มีความเหมาะสมที่จะนำมาศึกษาต่อเพื่อสร้างความรู้เกี่ยวกับประสิทธิภาพการ

ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสุจิตา มณีรัตน์ (2558) ที่นำมาปรับปรุงกรอบแนวคิดและแบบสอบถามบางส่วนให้เหมาะสม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ณ ปี 2565 จำนวน 76,488คน (ข้อมูลจาก : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า 2565) ธุรกิจละ 1 คน คิดเป็นผู้ทำบัญชี 76,488คน

กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับความคลาดเคลื่อนในการเลือกตัวอย่าง 5% โดยมีขั้นตอนดังนี้

สูตรคำนวณ	n	=	$\frac{N}{1+Ne^2}$	
เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	
	N	แทน	ขนาดของประชากร	
	E	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้	
แทนสูตร	n	=	$\frac{564,588}{1+564,588(0.05)^2}$	
		=	$\frac{564,588}{1+1411.47}$	
		=	399.72	
		=	400 คน	

จากการคำนวณได้ขนาดตัวอย่าง 400 คน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ ผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

การศึกษานี้เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาปัจจัย ได้แก่ ความรู้ทางด้านบัญชีของผู้ทำบัญชี การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ความเข้าใจในขั้นตอนจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี และแนวคิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ได้แก่ ความทันต่อเวลาความถูกต้องในการรายงานผลด้านบัญชี และสามารถตรวจสอบได้ด้านบัญชี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จำนวน 40 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทั้งหมด 6 ข้อ มีลักษณะคำถามแบบปลายปิดเลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว ได้แก่ ประเภทนิติบุคคล อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน ลักษณะสถานประกอบการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการปฏิบัติงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย ความรู้ทางด้านบัญชีของผู้ทำบัญชี การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ความเข้าใจในขั้นตอนจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความทันต่อเวลา ด้านบัญชี ด้านความถูกต้องในการรายงานผลด้านบัญชีและด้านสามารถตรวจสอบได้ด้านบัญชี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้การคำนวณค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนมีดังนี้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติทดสอบการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อทดสอบมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีค่าต่อเนื่องทั้ง 2 ตัวแปรโดยค่าที่จะทำการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (R²) และการวัดการกระจายความคลาดเคลื่อน

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	55	13.7
25-35 ปี	236	59.0
36-45 ปี	85	21.3
46 ปีขึ้นไป	24	6.0
รวม	400	100
ประเภทนิติบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
บริษัทจำกัด	283	70.7
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	89	22.3
อื่น ๆ ได้แก่ บุคคลธรรมดาและห้าง	28	7.0
รวม	400	100
ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	27	6.7
ปริญญาตรี	321	80.3
ปริญญาโท	50	12.5
ปริญญาเอก	2	0.5
รวม	400	100
ระยะเวลาในการทำงานเป็นผู้ทำบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	117	29.3
5-10 ปี	177	44.3
11-15 ปี	79	19.7
มากกว่า 25 ปี	28	6.7
รวม	400	100
จำนวนพนักงาน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 คน	66	16.5
21-50 คน	165	41.3
51-100 คน	110	27.5
มากกว่า 101 คน	59	14.7
รวม	400	100

ลักษณะของการประกอบธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ธุรกิจการผลิต	104	26
ธุรกิจบริการ	120	30.0
ธุรกิจซื้อขายไป	154	38.5
อื่น ๆ	22	5.5
รวม	400	100

อภิปรายผล

จากงานวิจัยพบว่าปัจจัยการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในกลุ่มธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีการเงินการบัญชีธุรกิจ บัญชีบริหารบัญชีต้นทุน ภาษีอากรการบัญชีภาษีอากรการสอบบัญชีการตรวจสอบภายในและมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านบัญชีตามประมวลรัษฎากรมาตรฐานการบัญชี โดยผ่านการเข้าร่วมการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานผ่านการเข้าร่วมอบรม สัมมนาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทราบและมีความเข้าใจในหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ขั้นตอนการลำดับก่อน-หลังในการจัดทำบัญชีอันประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูล การบันทึกข้อมูล การจำแนกรายการ และการสรุปผลข้อมูล รวมถึงมีพื้นฐานความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของณัชชา ไชยวงศ์ (2560) ได้ศึกษาความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิผลการทำงานของนักบัญชี ในจังหวัดตากผลการวิจัยพบว่าความรู้ความสามารถของนักบัญชี เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับที่มาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านความรู้ในวิชาชีพ และด้านทักษะทางวิชาชีพและงานวิจัยของสรศักดิ์ ธนันไชย (2551) ได้ศึกษาเรื่องการวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูนผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะทางวิชาชีพโดยรวมในระดับมากโดยมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมาก

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะผู้ทำบัญชีได้ทำการกำหนดลำดับการทำงานก่อน - หลัง ตามความสำคัญของงานบัญชี เพื่อให้งานเสร็จตามระยะการดำเนินงานที่กำหนดไว้ทำให้สามารถการทำบัญชีได้ตามเป้าหมายที่วางไว้และเสร็จทันตามกำหนดเวลา อีกทั้งมีการปรับปรุง และมีการปฏิบัติงานด้านบัญชีอยู่เสมอ เพื่อให้งานเสร็จทันเวลา ทำให้ได้งานบัญชีที่เป็นไปตามข้อกำหนดตามมาตรฐาน ตามเป้าหมายที่วางไว้และมีคุณภาพและถูกต้อง ครบถ้วนและเรียบร้อยตามแผนที่วางไว้ ซึ่งงานบัญชีที่ทำออกมานั้นสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานในเรื่องของความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลและตัวเลขต่าง ๆ ทางการเงิน เพื่อการสอบทานได้หรือเพียงพอที่จะป้องกันการรั่วไหล สูญหายของทรัพย์สินต่าง ๆ ได้ และสามารถประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของระบบงานต่าง ๆ ว่ามีเพียงพอที่จะมั่นใจได้ว่าข้อมูลที่บันทึกในบัญชี รายงาน ทะเบียน และเอกสารต่าง ๆ ถูกต้องได้ ซึ่งกิตติคุณ ลากเบญจพร (2559) ได้อธิบายว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสามารถแบ่ง

ออกเป็น 3 ด้านประกอบด้วยคุณภาพงาน ที่เป็นการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายโดยงานที่ได้มีความถูกต้อง ครบถ้วน ไม่มีความผิดพลาดเกิดขึ้นในขณะที่ปริมาณงาน เป็นการปฏิบัติงานที่ได้ปริมาณงานมีจำนวนงานมากกว่า จำนวนงานและเวลาปกติ และความตรงต่อเวลาในการทำงาน เป็นการใช้เวลาในการปฏิบัติงานที่สามารถทำงานได้เสร็จก่อนภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ หรือเป็นไปตามมาตรฐาน

ปัจจัยการปฏิบัติงาน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความทันต่อเวลาด้านบัญชีด้านความถูกต้องในการรายงานผลด้านบัญชี และด้านสามารถตรวจสอบได้ด้านบัญชีทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานครสามารถเกิดขึ้นได้โดยด้านความทันต่อเวลาด้านบัญชี โดยในปัจจุบันการจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีได้เปลี่ยนจากการจัดเก็บการบันทึกการประมวลผลและการจัดทำรายงานด้วยมือ (Manual System) มาเป็นการจัดเก็บการบันทึกการประมวลผลและจัดทำรายงานด้วยคอมพิวเตอร์มากขึ้น ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผลของระบบสารสนเทศทางการบัญชีนั้นให้ประโยชน์แก่ผู้ใช้คือให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการปฏิบัติบันทึกงานประจำวันแก่ผู้บริหารระดับล่างและพนักงานเพื่อใช้ในการประสานงานประเมินผลการปฏิบัติงานควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหน้าทำงานหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ ส่วนในด้านความถูกต้องในการรายงานผลด้านบัญชี การมีความรู้ทางด้านทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ (Functional Skills) นักบัญชีต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องในสาขาอาชีพตน เช่น การวิเคราะห์ความเสี่ยงบนพื้นฐานทฤษฎีและปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน การจำลองสถานการณ์การตัดสินใจเพื่อลดความเสี่ยงการวัดมูลค่า การรายงานตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับอื่น ทำให้การจัดทำบัญชีที่สำคัญคือผู้ทำบัญชีต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบัญชีหมวดบัญชีวงจรบัญชี และการรายงานทางการเงินหากผู้ทำบัญชีไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับบัญชีแล้วยากที่จะทำให้การจัดทำบัญชีประสบความสำเร็จได้ (ลลิตา แวนแก้ว, ญาณินที่ตั้งภิญโญพุดิคุณและไตรรงค์สวัสดิกุล, 2558)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. ผู้ทำบัญชีควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นทางด้านบัญชีและวิธีการจัดทำบัญชีตามคู่มือเพื่อทำบัญชีให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและผู้ทำบัญชีควรเรียนรู้เชิงปฏิบัติการจากผู้ทำบัญชีของกลุ่มที่มีผลการประเมินประสิทธิภาพทางด้านการจัดทำบัญชีสูงอย่างต่อเนื่อง
2. พัฒนาความรู้ความสามารถผู้ทำบัญชีให้ได้มาตรฐานโดยจัดให้มีการอบรมเพื่อการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการอบรมที่มีเงื่อนไขให้เหมาะสมกับประเภทขนาดและโครงสร้างธุรกิจ ทั้งนี้เพราะองค์ความรู้ของผู้ทำบัญชีเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สนับสนุนให้ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพดังนั้นหน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการจัดทำบัญชี และสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ทำบัญชีได้มีโอกาสในการพัฒนาความรู้ด้านการทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี

3. งานด้านบัญชีที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับผลผลิตงานทางบัญชีคือ คุณภาพของงานที่มีความถูกต้อง และสามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจได้ ทั้งนี้องค์ประกอบด้านความพร้อมของการทำงานด้านบัญชีล้วนมีความสำคัญต่อความสำเร็จด้วย ในด้านของทรัพยากรมนุษย์ เครื่องมือ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ดังนั้นผู้จัดการฝ่ายบัญชีควรให้ความสำคัญในเรื่องของการให้พนักงานรู้จักหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อเกิดประสิทธิภาพเพื่อที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านบัญชีเป็นที่น่าเชื่อถือ มีความโปร่งใสและเป็นที่ยอมรับของผู้บริหารที่ต้องการใช้งบการเงินในการตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชี เช่น แรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ประกอบไปด้วยด้านความเจริญก้าวหน้าในอาชีพด้านสวัสดิการและค่าตอบแทนด้านความผูกพันกับหน่วยงานด้านความสำเร็จในอาชีพด้านความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อหน่วยงาน ด้านการทำงานเป็นทีม ความก้าวหน้าในการทำงาน เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมโดยการนำการวิจัยเชิงคุณภาพเข้ามาผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณซึ่งอาจจะดำเนินการศึกษาในลักษณะของการประชุมแบบมีส่วนร่วม (Focus group) ของผู้ทำบัญชีเพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการตรวจสอบรวมทั้งวิธีการในการแก้ไขปัญหา

เอกสารอ้างอิง

- [1] กิตติคุณ ลาภเบญจพร, (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานในสำนักงานบัญชี เขตอำเภอ เมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- [2] กษมาพร ยังสัมพันธ์, (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)s ในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหา บัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- [3] ณัฏชา ไชยวงศ์, (2560). ความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิผลการทำงานของนักบัญชี ในจังหวัดตาก. คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น.
- [4] บุชรา จันทร์ลอย, ฐนันวริน โฆษิตคณิน และนิกข์นิภา บุญช่วย, (2564). ประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในธุรกิจนำเข้าและส่งออกที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2565). 139-152.
- [5] ศศิณัฐ ศรีมาวงษ์, (2563). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีของบริษัทเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.